

Sistemul bancar din România – pilon al stabilității financiare

Prof. Univ. Dr. Nicolae Dănilă

Constanța, 6 septembrie 2011

Sumar

- Definiție
- Sistemul financiar
- Sectorul companiilor
- Sectorul populației
- Infrastructura sistemului financiar
- Arhitectura europeană a sectorului financiar
- Rolul băncilor centrale

Definiție

- Componentele sistemului financiar
- Riscuri
- Contagiune
- Stabilitate financiară

Sistemul financiar

Sector bancar: Dinamica activelor bancare

Structura activelor instituțiilor de credit care operează în România

	2005	2006	2007	2008	2009	<i>procente în total activ</i>		
						2010 mar.	2010 dec.	2011 mar.
Active interne, din care:	96,5	97,4	98,3	98,5	96,9	97,1	97,3	97,3
Creanțe asupra BNR și inst.de credit, din care:	40,0	34,9	28,8	23,8	18,6	15,9	16,5	15,2
-Creanțe asupra BNR	37,5	31,3	24,9	21,8	15,7	12,9	14,2	13,1
Creanțe asupra sectorului nebancaar autohton, din care:	48,5	54,8	61,2	63,4	67,5	70,4	70,4	71,2
-Creanțe asupra sectorului guvernamental	1,9	1,6	3,7	5,0	12,7	14,2	15,8	16,3
-Creanțe asupra corporațiilor	30,2	30,8	29,9	29,2	27,3	28,5	28,0	28,5
-Creanțe asupra populației	16,4	22,4	27,6	29,2	27,5	27,7	26,6	26,4
Alte active	8,0	7,7	8,3	11,3	10,8	10,8	10,4	11,0
Active externe	3,5	2,6	1,7	1,5	3,1	2,9	2,7	2,7

Sursa:BNR – Bilanțul monetar agregat al instituțiilor de credit

Sector bancar: Evoluția surselor de finanțare

Structura pasivelor instituțiilor de credit care operează în România

	<i>procente în total pasiv</i>											
	2005	2006	2007	2008	2009	2010 mar.	2010 iun.	2010 sep.	2010 dec.	2011 ian.	2011 feb.	2011 mar.
Pasive interne, din care:	79,1	77,5	71,7	69,3	73,7	73,5	73,0	73,6	73,1	73,2	73,4	73,2
- Depozite interbancare	2,5	3,6	3,8	2,1	5,4	2,9	2,4	2,5	3,4	2,6	3,2	2,5
- Depozite atrase de la sectorul guvernamental	3,5	3,1	2,9	3,1	2,1	2,1	2,3	2,2	1,7	1,7	1,7	1,7
- Depozite atrase de la companii și de la populație	57,5	55,0	49,7	44,6	46,0	47,1	45,9	46,2	46,2	45,9	45,7	46,1
- Capital și rezerve	12,2	11,8	9,9	10,7	12,1	13,3	13,7	14,5	14,3	14,5	14,8	15,1
- Alte pasive	3,4	4,0	5,4	8,8	8,1	8,1	8,7	8,2	7,5	8,5	8,1	7,8
Pasive externe	20,9	22,5	28,3	30,7	26,3	26,5	27,0	26,4	26,9	26,8	26,6	26,8

Sursa: BNR – Bilanțul monetar agregat al instituțiilor de credit

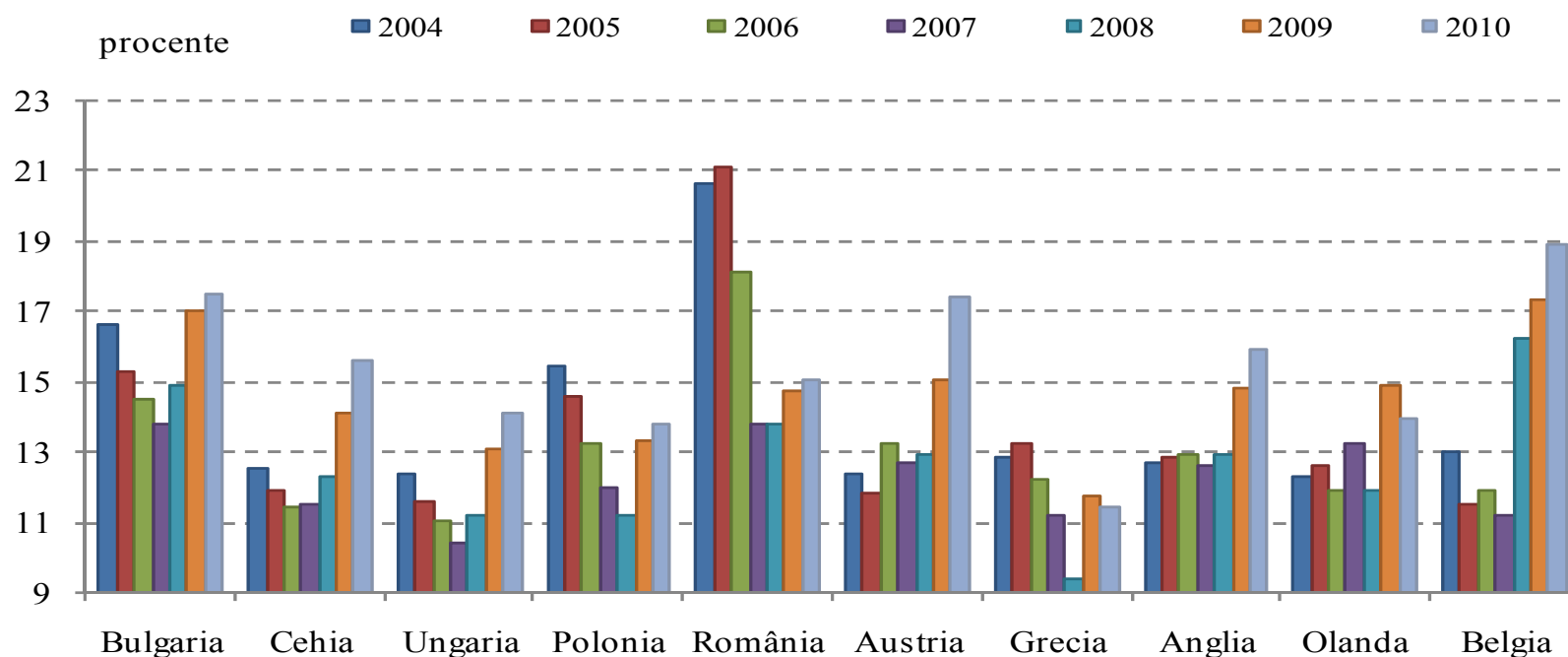
Sector bancar: Adecvarea capitalului

	procente					
	sep. 2008	dec. 2008	dec. 2009	mar. 2010	dec. 2010	mar. 2011
Procent din fonduri proprii totale:	100	100	100	100	100	100
<i>Fonduri proprii de nivel 1, din care:</i>	76,7	77,2	78,4	79,8	80,3	81,0
Capital social	48,7	43,7	46,0	47,3	50,8	51,7
Prime de capital	4,4	3,8	4,0	6,1	5,7	5,8
Rezerve legale	28,2	34,6	33,4	33,0	32,3	30,2
Profitul perioadei curente (auditat)	-	-	3,75	0,0	2,5	0,0
Pierdere perioada curente	-0,6	-0,7	-2,2	-1,2	-5,0	-0,5
<i>Fonduri proprii de nivel 2, din care:</i>	23,3	22,8	21,6	20,2	19,7	19,0
Rezerve din reevaluare	9,6	8,1	6,06	5,9	5,6	5,7
Împrumuturi subordonate (net)	15,2	15,8	17,2	15,7	15,7	15,0
Împrumuturi subordonate (brut)	17,5	17,9	20,1	19,0	20,3	20,0
Raportul de solvabilitate (> 8 la sută)	11,9	13,8	14,7	15,0	15,0	14,9
Rata fondurilor proprii de nivel 1	10,0	11,8	13,4	14,2	14,2	14,5

Sursa: BNR

Sector bancar: raportul de solvabilitate

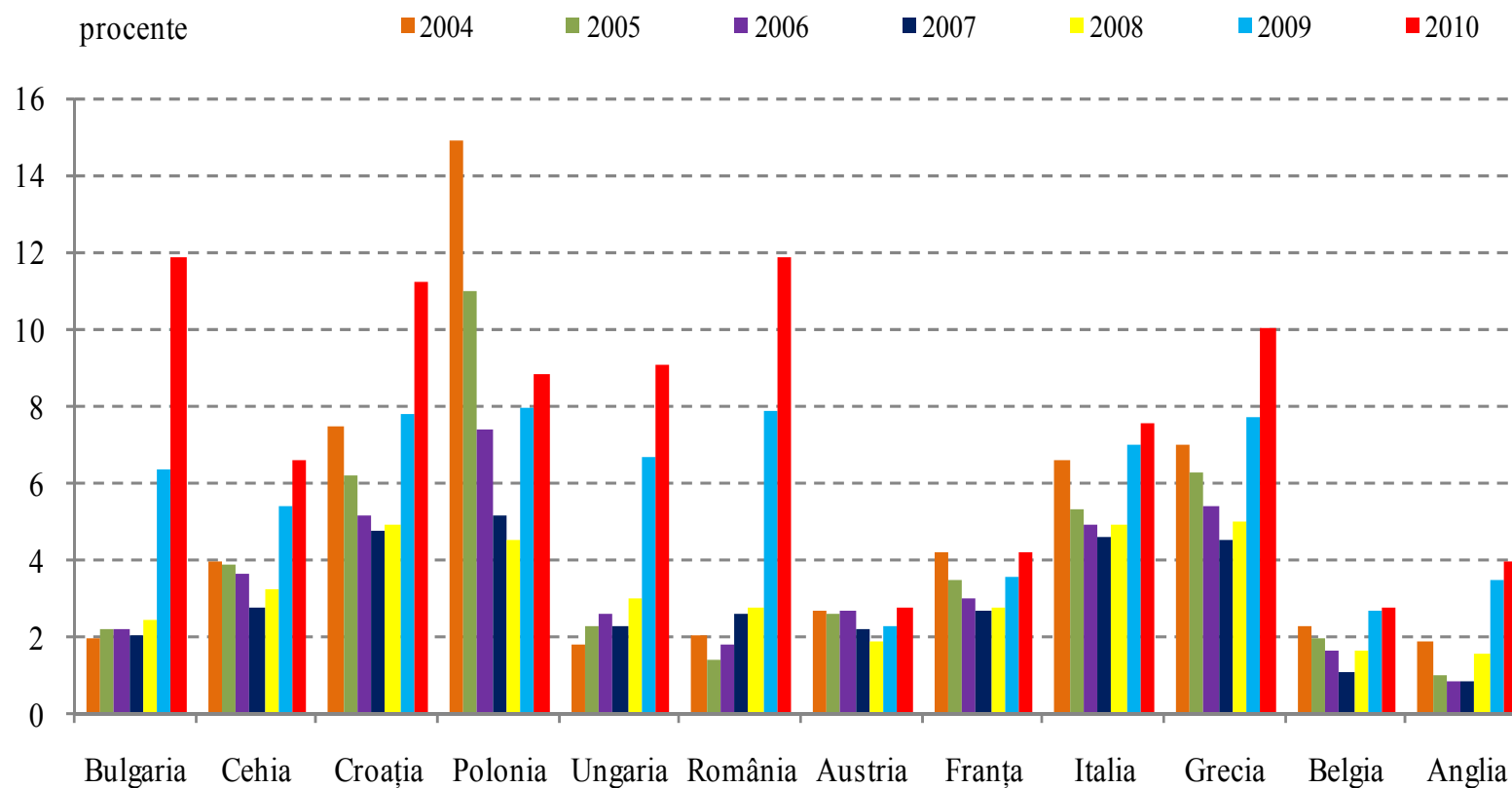
Evoluția comparativă a raportului de solvabilitate într-o serie de țări din UE

Sursa: IMF - Global Financial Stability Report (April 2011), date BNR

Sector bancar: riscul de credit

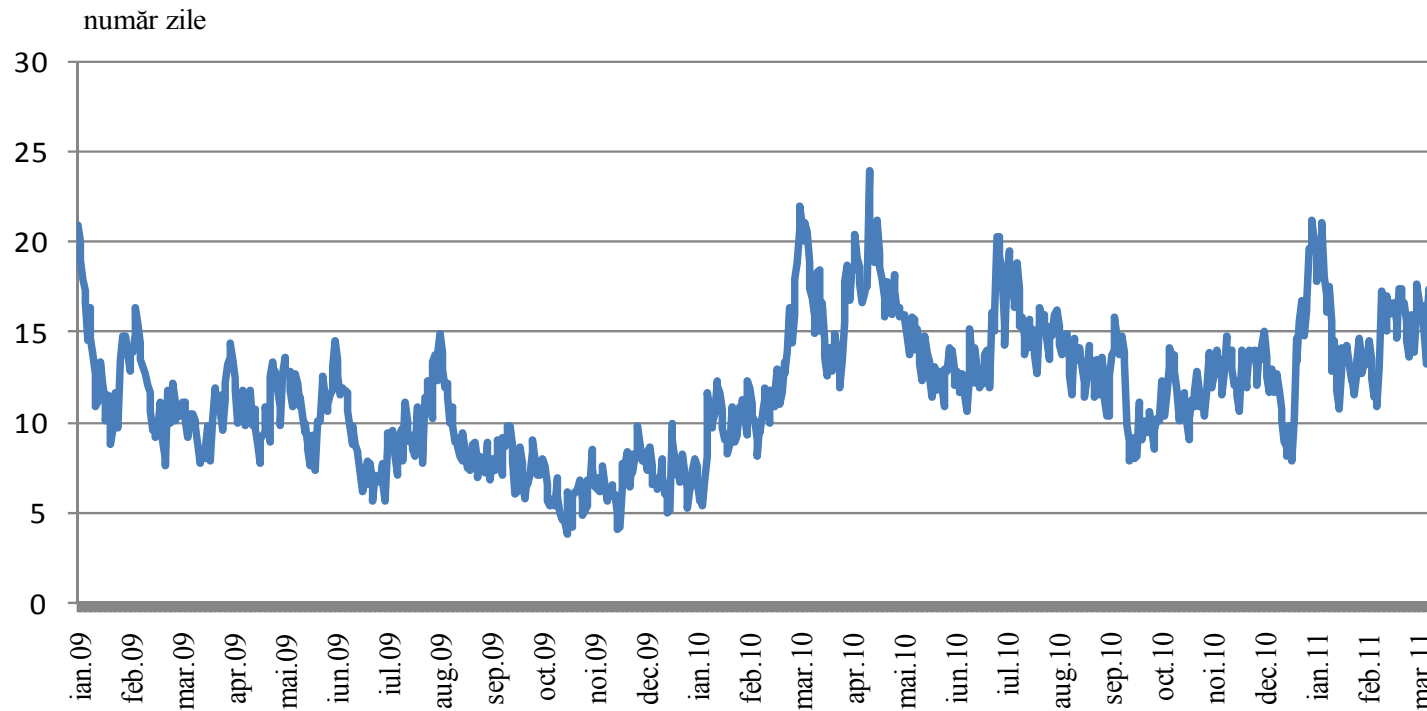
Calitatea portofoliilor de credite în unele țări din Uniunea Europeană
(Credite neperformante ca pondere în total credite)

Sursa: Global Financial Stability Report (aprilie 2011) – Fondul Monetar Internațional; calcule BNR

Sector bancar: riscul de lichiditate

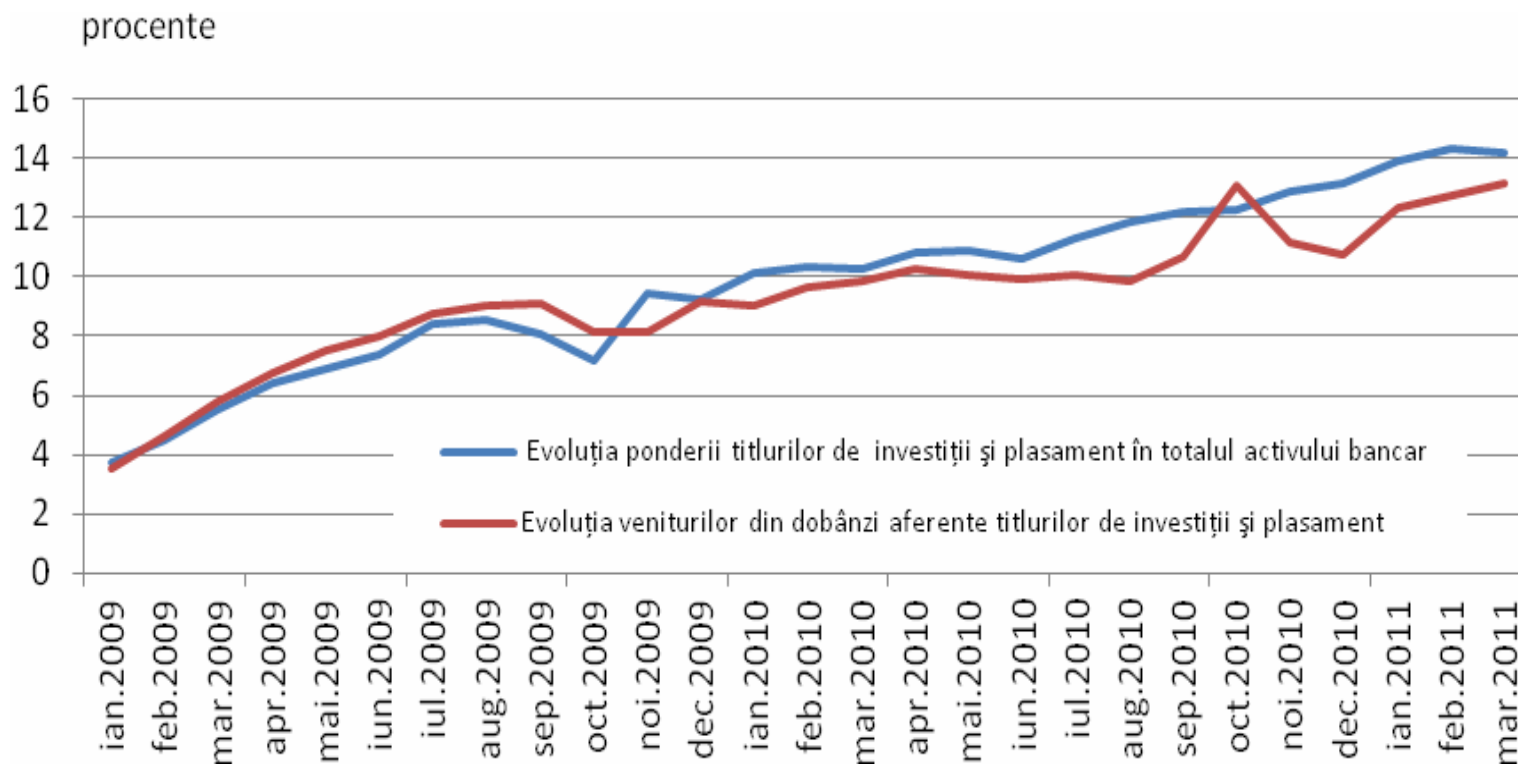
Maturitatea medie a surselor atrase de pe piața interbancară din România

Sursa: BNR

Sector bancar: riscul de piață

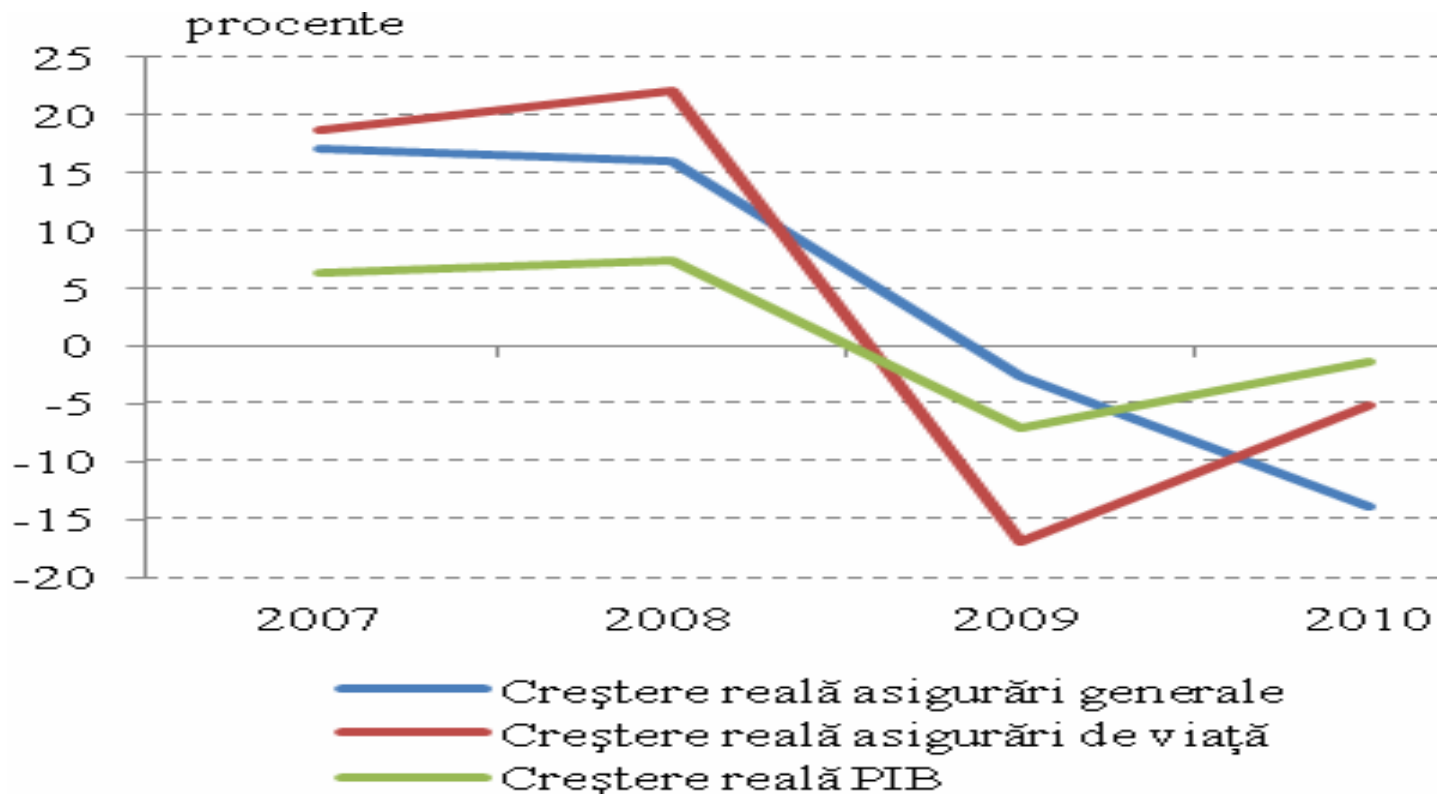
Ponderea titlurilor de investiții și plasament în activul bilanțier,
respectiv cea a veniturilor aferente acestora în totalul veniturilor din dobânzi

Sursa: BNR

Piața asigurărilor

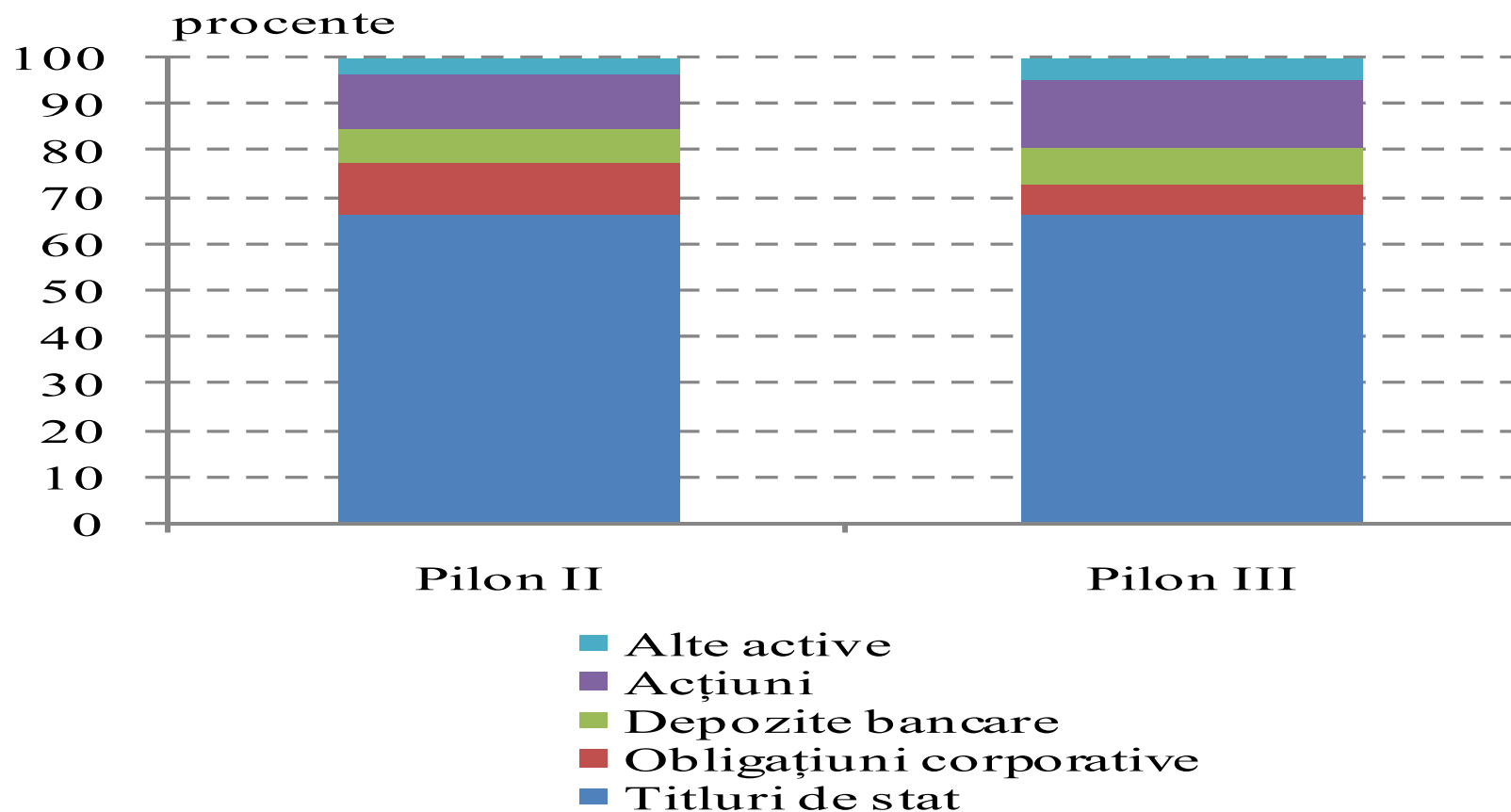
Corelația dintre piața asigurărilor și creșterea economică

Sursa: CSA, INS

Fondurile de pensii private

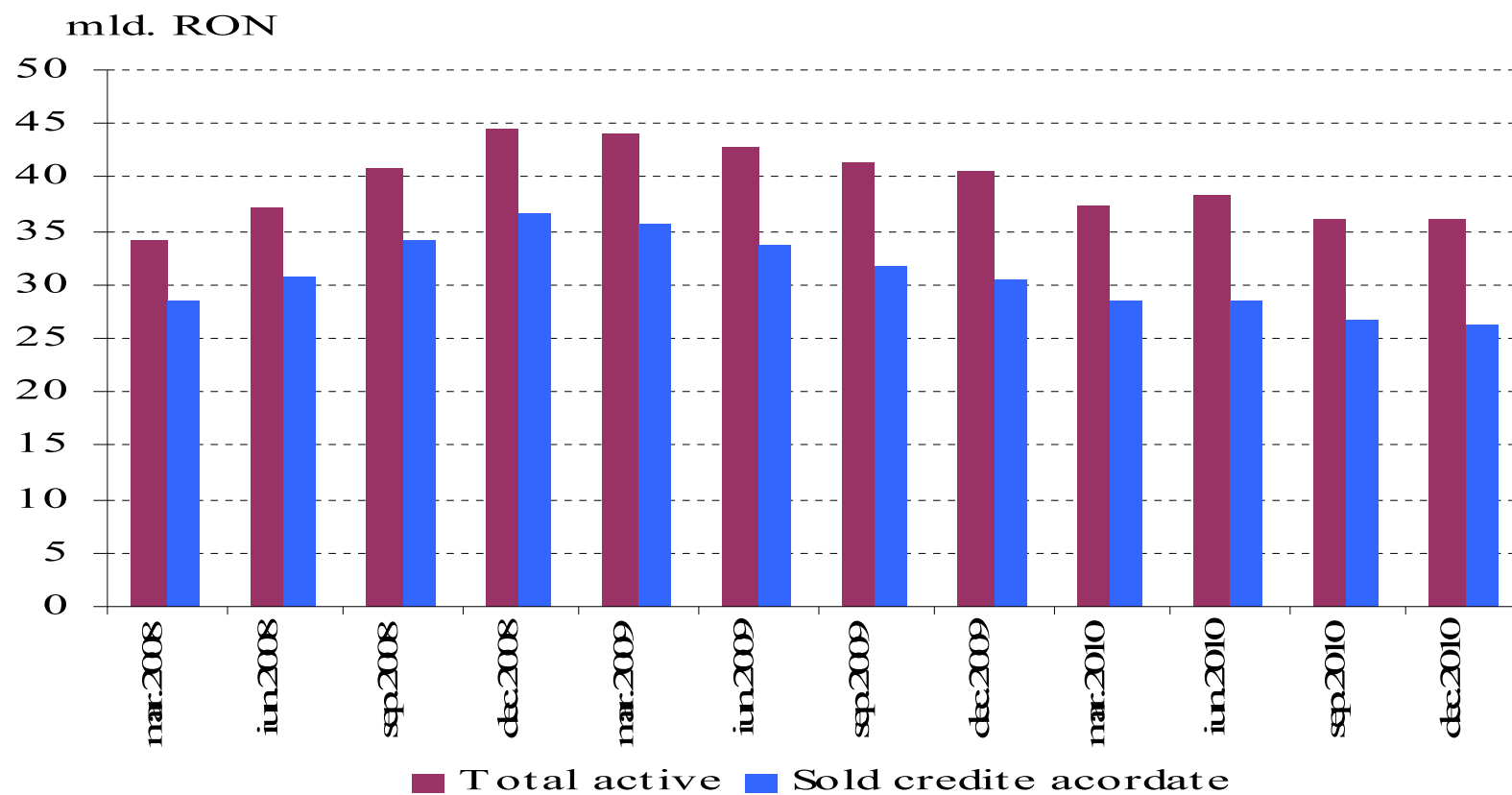
Structura portofoliului de investiții la sfârșitul anului 2010

Sursa: CSSPP

Instituțiile financiare nebankare

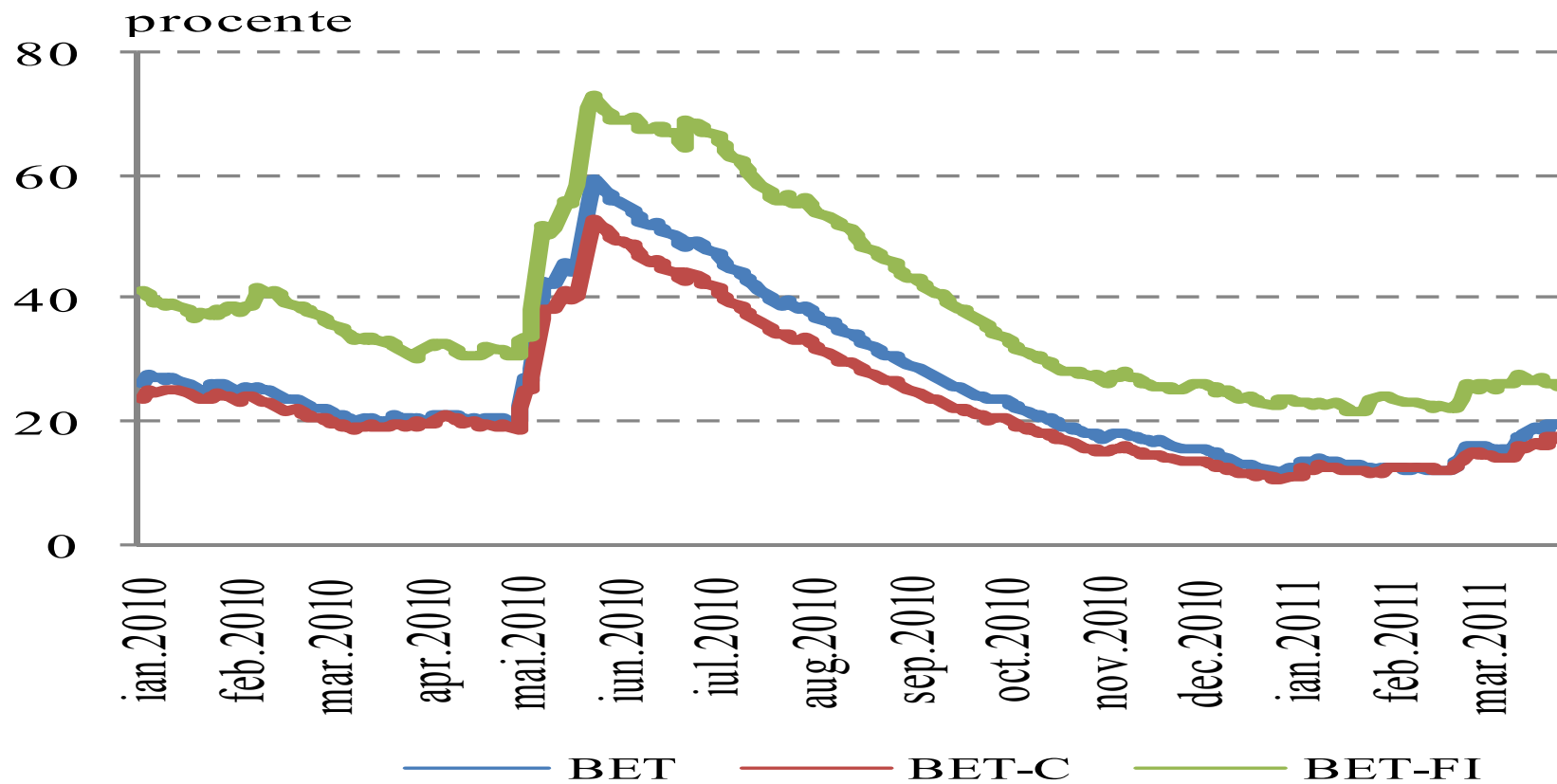
Evoluția sectorului IFN

Sursa: BNR

Piața de capital

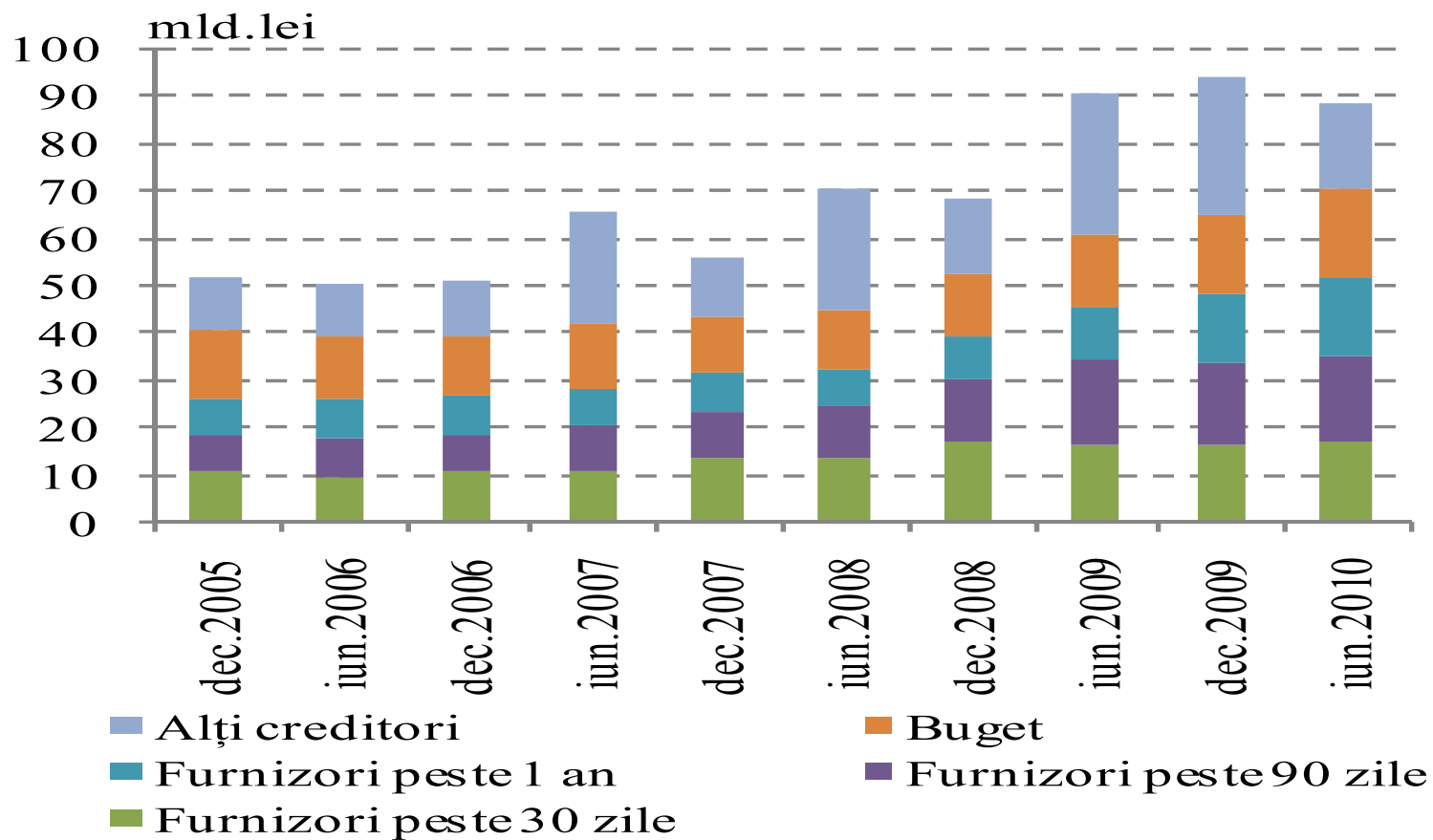
Volatilitatea indicilor bursieri BVB

Sursa: BVB, calcule BNR

Sectorul companiilor

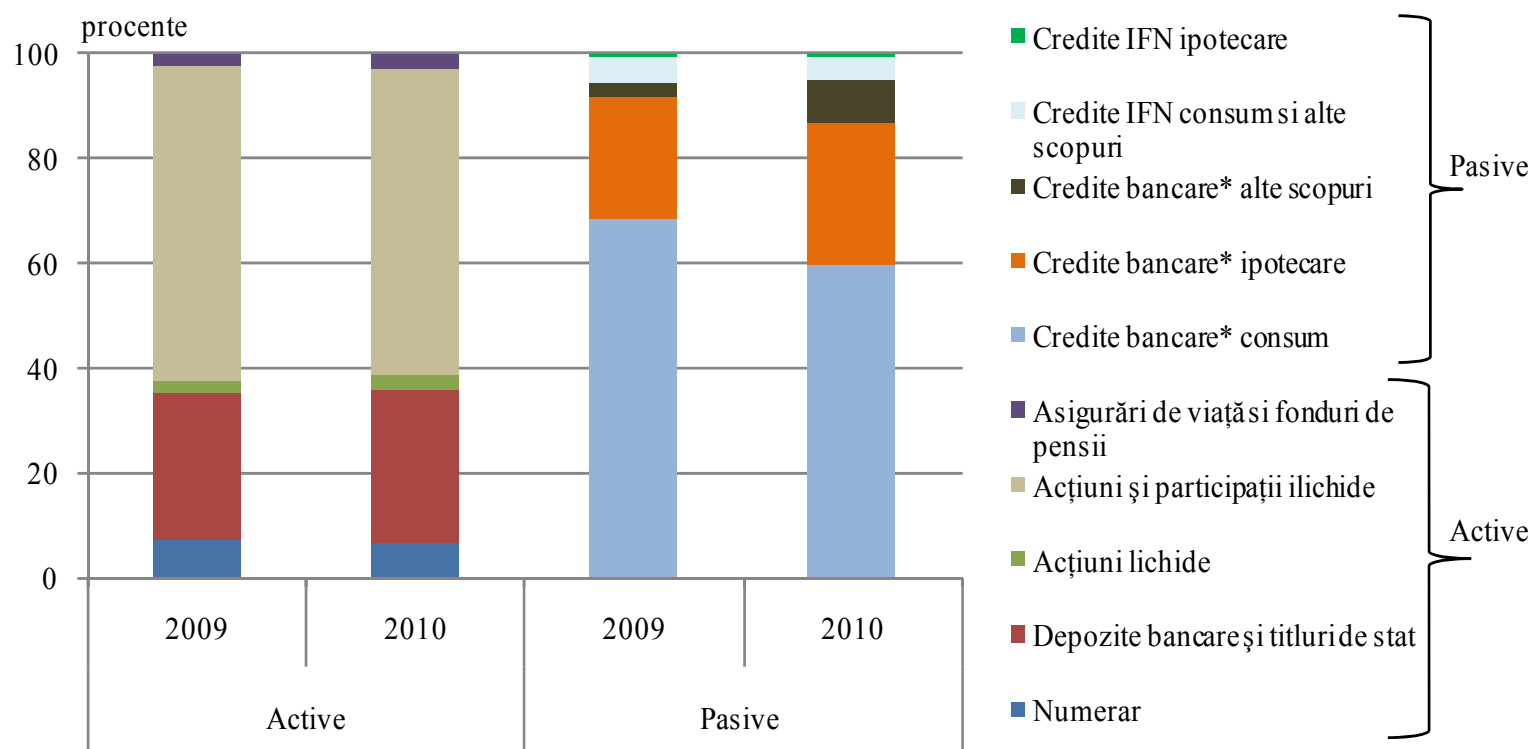
Structura restanțelor la plată în economie

Sursa: MFP, calcule BNR

Sectorul populației

Structura activelor și pasivelor financiare ale populației

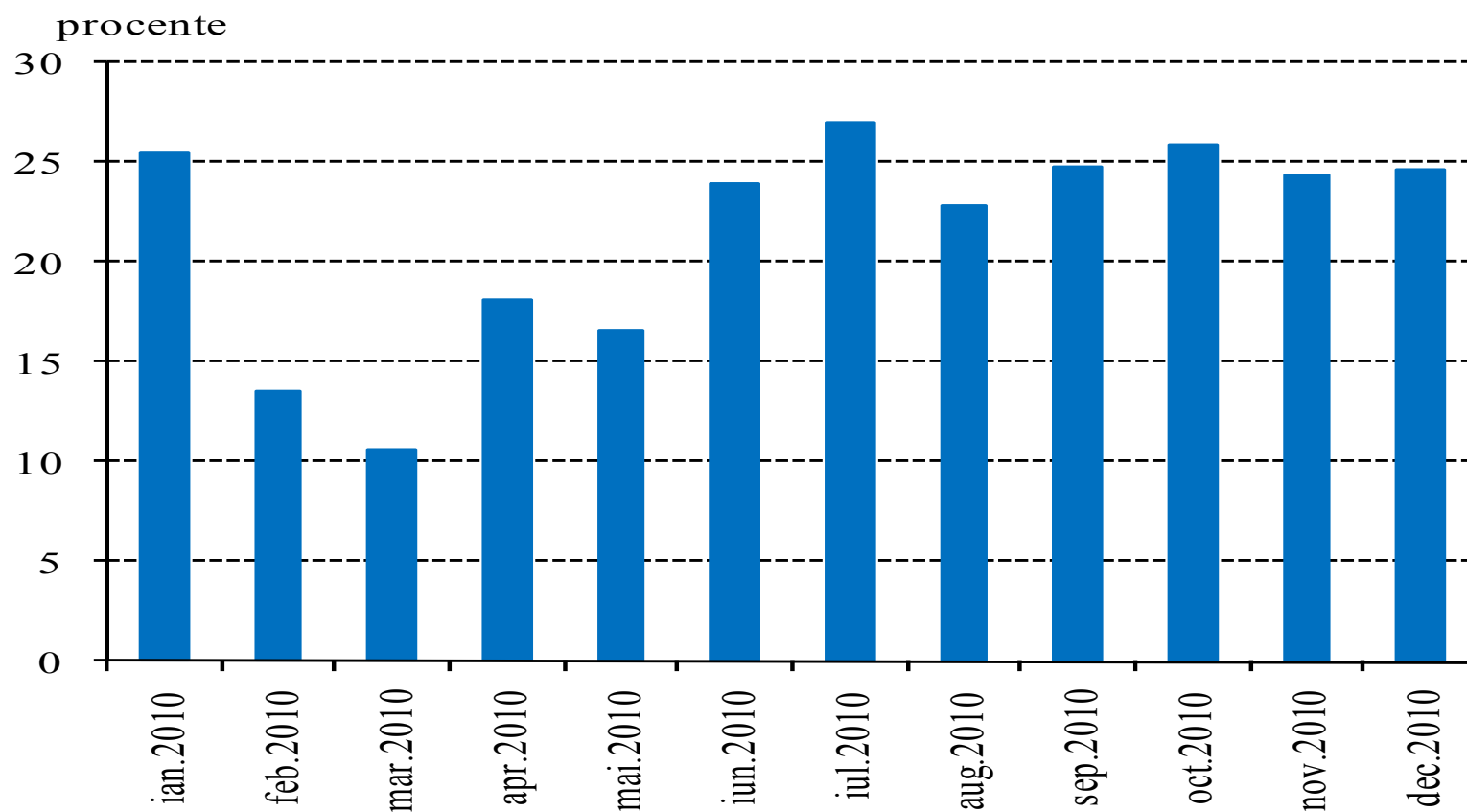

* Creditele bancare cuprind creditele și creditele externalizate, pentru care băncile prestează în continuare servicii

Sursa: INS, CNVM, CSA, CSSPP, calcule BNR

Infrastructura sistemului financiar

Gradul de utilizare a lichidității disponibile în sistemul de plăți ReGIS

Sursa: BNR

Arhitectura europeană a sistemului financiar

Sistemul European de Supraveghere Financiară

- Macroprudențial: Consiliul European pentru Risc Sistemic
- Microprudențial: Autoritățile Europene de Supraveghere

Concluzii

- Robustețe
- Majorarea solvabilității, provizioanelor și lichidității
- Persistă riscul de contagiune din exterior
- Îndatorare mare în valută

Bibliografie selectivă

- Angelini, P. et al (2010) : Procyclical of capital regulation: is it a problem ? How to fix it ? - Bank of Italy Occasional Paper No 74
- Bernanke, B. (2005): The Global Saving Glut and the US Current Account Deficit-
• Speech at Virginia Association of Economists, Richmond
- Blanchard O. et al (2010): Rethinking macroeconomic policy – IMF Staff Position Note No 2010/03 February
- Borio, C. and Piti Disyatat (2011) "Global imbalances and the financial crisis: Link or no link?", BIS, WP346/2011
- Cannata , F. et al – with Foreword by Mario Draghi (2011) : Basel III and Beyond – A guide to Banking Regulation after the Crisis – Risk Books – Incisive Financial Publishing Ltd London
- Cavallo, M and Majnoni, G. (2002) " Do banks provision for bad loans in good times ?- Empirical evidence and policy implications" – Rating , Rating Agencies and Global Financial System- Kluwer Academic Publishers
- Dewatripont, M. and Tirole J. (1994)= The Prudential regulation of banks , Cambridge MA-MIT Press
- Fernandez de Lis , et al (2000): Credit Growth, Problem Loans and Credit Risk Provisioning in Spain, Bank of Spain working paper No 0018
- Gieve J. (2009): " Seven lessons from the last three years " Speech at The London School of Economics
- Issing, Otmar (2009) New Financial Order : recommendations by the Issing Committee Part I and Part II , University of Frankfurt White Papers no 1 and 2
- King, M. (2011):Global imbalances : the perspective of the Bank of England" – Banque de France Stability review (15)
- Kiyotaki, N. et al (2010) – Financial Crisis, Bank Risk Exposure and Government Financial Policy
- Mayes , D.G.(2004): "The role of safety net in resolving large financial institutions- Federal Reserve Bank of Chicago
- Padoa-Schioppa, T. (2007) : Europe needs a Single Financial Rule Book " , Financial Times December 11
- Rachman, G. (2010) :Why 9/15 changed mode than 9/11 – Financial Times Sept 14.
- Turner , A. et al (2010) " The future of Finance : The LSE Report" London School of Economics and Political Science
- Wolf, M (2010) : Basel : the mouse that did not roar: Financial Times, Sept 14
- www.esrb.europa.eu
- www.efsfs.europa.eu